

[Skov Jørgensen.]

ninger. Det er jo sådan, at børn i 10 års alderen i samme klasse meget vel kan spænde over en intellektuel udvikling, der rækker fra det 7. til det 14. år. Uanset hvordan skolens ydre rammer bliver, vil børnenes behov og forældrenes krav nødvendiggøre, at skolen tager hensyn til denne forskel.

Jeg peger på de mange spørgsmål ikke mindst af økonomisk art, der på denne baggrund melder sig i forbindelse med differentieringen i den 2-, 3-, 4-, 5-, 6- og ensprede 7-klassede skole.

Kravene til lærernes forudsætninger er et andet spørgsmål. Kan den lærer, der ikke har haft sprog som linjefag på seminariet, føre eleverne frem til et standpunkt i dette fag, der svarer til overgangen til 3. nuværende eksamensmellemskoleklasse?

En differentieret undervisning vil i løbet af få år blive fulgt op af ønsker til skolelokalerne. Det traditionelle klasserum vil ikke opfylde betingelserne for en tidssvarende undervisningsform i den udelte skole. Undervisningsmidler, der nu er lagt til rette for delt skole, skal skiftes ud, og det bliver denne gang vanskeligere at udskyde en udskiftning, end da vi for få år siden skiftede ud ved overgangen til ny retskrivning.

Den foreslåede ændring af elevtallet i klasserne finder jeg i den øjeblikkelige situation urealistisk, og jeg vil tilføje, at jeg finder differentieringsproblemet, f. eks. i form af deling af eleverne i visse fag, af langt større pædagogisk betydning.

Sverige har indført „forstærkningsanordninger“ og alternative kursus for at nå samme standard ved real- og studentereksamen under udelte som under delt skoleform. Det fortæller noget om de vanskeligheder, vi kan vente os, og de økonomiske ofre, vi må indstille os på under lovens vilkår.

Det vil ikke blive rart, hverken for skolen eller børnene, om vi skulle få en skoleordning, som der ikke er økonomisk dækning for. Jeg vil med interesse afvente tingets reaktion på en redegørelse for forslaget økonomiske virkninger.

Endelig finder jeg det nødvendigt at pege på folkeskolens vanskeligt stillede elever. Særundervisningen omfatter mange tusinde elever, og vi bygger arbejdet med

disse børn på erfaringer fra et halvt århundrede. Der er temmelig mange spørgsmål, der på dette område burde finde deres løsning i forbindelse med en skolereform; jeg nævner udsættelsen af skolegangen for de svagest begavede, undervisningspligten for underviselige åndssvage og fortsat undervisning af svagt begavede.

Også om forslag til lov om gymnasieskoler ville der være bemærkninger at gøre, men jeg har ikke sigtet på en gennemgang af lovforslaget, men blot taget eksempler fra folkeskolen for dermed at begrunde min meget forbeholdne stilling til en øjeblikkelig ændring af byskolens nuværende opbygning.

Jeg er stemt for, at landsbyskolens eksamensoverbygning henvises til hurtig lovgivning på grundlag af udvalgsbehandlingen. Alle de mange andre spørgsmål, der er uafklarede, må underkastes en meget dybtgående behandling. Jeg finder det imidlertid også naturligt, om vi klarer os, at der bag ønsket om ændring af folkeskolens opbygning ligger tanken om en medborger-skole, hvor samarbejdets ideologi udmøntes. Dansk tradition gør skolens opdragelse indirekte. Skolens opdragelse har hidtil ligget i de verdener, som undervisningen åbnede udsyn til. Det er muligt, at denne tradition ikke slår til, men skal den ændres, må det ske gennem en udvikling, ikke som et diktat.

Jeg peger på dette for at minde om, at skolereformen både har en social og en undervisningsmæssig side. Den højtærede undervisningsminister og jeg er ikke uenige om, at den udelte skole kan gøres til en overordentlig fornem og hensigtsmæssig skoleform, men hverken de økonomiske eller pædagogiske forudsætninger herfor er efter min opfattelse til stede i øjeblikkets Danmark.

Poul Sørensen: Det er nu tredje år i træk, vi har en stor skoledebat i folketinget. De forhåbninger, de forskellige har gjort sig ud fra deres egne synspunkter og standpunkter, har vel bølget frem og tilbage. Når jeg føjer et par ord til debatten i dag, skal jeg ikke nægte, at jeg gør det med et lysere syn, end jeg havde i efteråret 1956. Jeg kan kun tale om mine egne erfaringer,